

TANTÁRGYI ADATLAP

INTERKULTURÁLIS ISMERETEK - VILÁGVALLÁSOK VISELKEDÉSKULTÚRÁJA

BMEGT51A303

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

INTERKULTURÁLIS ISMERETEK - VILÁGVALLÁSOK VISELKEDÉSKULTÚRÁJA

Azonosító

BMEGT51A303

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	0
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Dr. Berzsenyi Emese	egyetemi adjunktus	berzsenyi.emese@gtk.bme.hu
---------------------	--------------------	----------------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar-HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2022.03.30.) az 580186/8/2022 iktatószámom hozott határozatával, amely érvényes 2022.03.30-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy kísérletet tesz megismertetni a hallgatókkal először a három nagy ábrahámiai vallás, a zsidóság, a kereszténység és az iszlám vallási, kulturális és társadalmi rendszerét. Majd kitér a hinduizmus (brahmanizmus), buddhizmus, a kínai univerzalizmus és más, ismertebb – de a világvallások közé nem sorolt – tanításokra is. Hogyan értelmezzük mi ezeket a vallásokat és miként azonosítják az adott vallások követői önmagukat, a világot, a világ feletti transzcendentális valóságot (azaz Istent, illetve az isteneket)? Valamint, mit gondolnak, tudnak és tanítanak ők a más vallások követőiről? A különböző vallások szentírási egyben a legfontosabb társadalmi tanítások is, ebből adódóan jelentősen befolyásolják az adott vallás által meghatározott civilizáció egészét. A tananyag bemutatja a fenti nagy világvallások alapvető teológiáját, felekezeti rendszereit, etikai és filozófiai tanításait, valamint világ- és emberképét. Kitérve ezen belül a nők és gyermekek helyzetére, az iskoláztatás jellemzőire, a társadalmi tagozódásokra, a hagyományok hatásaira és a kultúra gyakorlati elemeire. Ideértve az öltözködést, a társas kapcsolatok jellemzőit, a tárgyi kultúrát és az étkezést is. A tantárgy a nemzetközi gazdálkodás szakos hallgatók számára kötelezően választandó, mivel az interkulturális kapcsolatok sikerének terén sok múlik az úgy nevezett CQ-n, azaz a kulturális intelligencián (Cultural intelligence / cultural quotient).

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Tisztában van a nagy világvallások legfőbb sajátosságaival, a kulturális és civilizációs különbségek fogalmával, jelentőségével. Megtalálja a megfelelő kommunikációs csatornákat a vallások és kultúrák közötti közlésfolyamatokban.
2. Otthonosan mozog saját kultúrájának életvilágában és színterein.
3. Ismeri egyéni erősségeit, kellő érzékenységgel viszonyul az interkulturális kapcsolatok révén kialakuló helyzetekhez. Tudatosan alkalmazza a társadalmi érintkezés és a szakmai kommunikáció viselkedési szabályait, a szükséges kompetenciákat, valamint a kulturális és az érzelmi intelligenciát fejlesztő módszereket.
4. Ismeri, alkalmazza és viselkedésével is megerősíti a verbális és nonverbális kommunikáció megfelelő stratégiai technikáit.
5. Tisztában van az interkulturalitás, a vallási és társadalmi tolerancia, a nyelvi nehézségek és eltérő jelentéstartalmaink határterületeinek problematikájával, erre tudatosan figyel és része szakmai módszertárának.

Képesség

1. Képes a tantárgy szerinti ismeretek összetett és összehangolt alkalmazására.
2. Képes az adott helyzet és a kommunikációs partner több szempű és gyors felmérésére és a felismerés révén meghatározott váltásra, alkalmazkodásra.
3. Képes rövid úton megtalálni a több szintű kommunikáció legmegfelelőbb stílusát.
4. Képes átfogóan, emberközpontúan, a másik fél személyének és kultúrájának tiszteletével, interkulturális szinteken gondolkodni, tudását ennek megfelelő rugalmassággal és látásmóddal alkalmazni.

Attitűd

1. Együttműködik az ismeretek bővítése során az oktatóval és hallgató társaival.
2. Csoportos feladatvégzés, tanulás és munkavégzés esetén irányítóként és végrehajtóként egyaránt határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező.
3. Nyitott és befogadó az oktatás és képzés új eredményei iránt.

Önállóság és felelősség

1. Önállóan végzi a feladatok és problémák átgondolását és adott szempontok szerint történő megoldását.
2. Nyitottan fogadja a megalapozott kritikai észrevételeket.
3. Csoportmunkában a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve (illetve esetenként azokat irányítva) mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Oktatásmódszertan

Előadások, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok.

Tanulástámogató anyagok

- Kötelező olvasmányok:
- Berzsenyi Emese (2020): Kiválasztott vagy megbélyegzett? – Tanítások a fogyatékosokról: a zsidóság, a kereszténység és az iszlám szent könyvei szerint. Eötvös József Kiadó, Budapest
- Huntington, S. P. (2008): A civilizációk összecsapása és a világrend kialakulása. Európa Könyvkiadó, Budapest.
- Küng, Hans (1994): Világvallások etikája, Egyházfórum, Budapest
- Weber, Max (2007): Világvallások gazdasági etikája, Gondolat Kiadó, Budapest.
- Ajánlott irodalom az interkulturális ismeretek elmélyítéséhez:
- Clément, Catherine (1998): Theo utazása (regény), Marfa Kiadó, Budapest

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése a félév során három feladat eredménye alapján, egy képi prezentációból és egy szóbeli előadásból áll, amelyhez a hallgató írásbeli jegyzetet készít. Az írásbeli jegyzet és a képi prezentáció elkészítése házi feladatként, a szóbeli prezentáció órai munka keretében történik. Ezt módosíthatja az órákon tanúsított aktív részvétel.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Részteljesítmény-értékelés (házi feladatok): a tantárgyi tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság, érzékenység és felelősség típusú kompetenciaelemeinek értékelése. Írásbeli feladat és ebből prezentáció készítése.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. részteljesítmény értékelés (1. írásbeli jegyzet): 33
- 2. részteljesítmény értékelés (2. képi prezentáció): 33
- 3. részteljesítmény értékelés (3. szóbeli előadás): 34

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- -: -

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

-

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	100
Jeles	87-100
Jó	75-87
Közepes	62-75
Elégéséges	50-62
Elégtelen	50% alatt

Javítás és pótlás

1) A házi feladat a mindenkorai Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai szerint, a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt díjak megfizetése mellett pótolható.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	40
házi feladatra felkészülés	25
egyéb felkészülés	25

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Ezek hossza alapesetben 6 óra (három hét), ám a hallgatók összetételétől és az általuk javasolt problémák tárgyalásának jellegétől függően arányuk az egyes félévek során változhat. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 Általános tudománytani bevezető: Tudományágak rövid bemutatása a téma szemszögéből és a fogalmak rendszerezése. Módszertani megközelítések bemutatása. Ismerkedés a forrásokkal – bevezetés a szentírásstudományba. A civilizációk és a világvallások történeti viszonyai – társadalom és kultúratörténeti alapok.
- 2 Bevezető az emberiség kulturális fejlődésének szakaszai szerint: Óskor, az emberiség hajnala. Ókori magas kultúrák és az archaikus társadalmak.
- 3 A zsidó vallási hagyomány: Történeti bevezető. Filozófiai emberkép. Társadalmi gondoskodás gyakorlata.
- 4 A héber Biblia és a Talmud. Ortodoxia, haszidizmus, neológia, reform közösségek. A magyar zsidóság rövid története.
- 5 A tisztasági törvények. A zsidó konyha. Az újkori Izrael állam.
- 6 A kereszténység hagyománya: Történeti bevezető. A bűn fogalma és értelmezéstörténeti következményeinek változásai. A kereszténység demonológiájának és angelológiájának összefüggései a nők, gyermekek és a fogyatékos személyek történeti megítélésével.
- 7 A skolasztikus filozófia és a keresztény misztika. A gyermekkép változásai. Nevelés és oktatás. A II. Vatikáni Zsinat tanítása.
- 8 Katolicizmus, protestantizmus keleti kereszténység és az új vallási mozgalmak.
- 9 Az iszlám vallási hagyománya és kulturális fejlődése: Történeti bevezető. A kereszties hadjáratok muszlim szemmel. Nők és gyermekek a történeti és kulturális változások tükrében. Népek és viseletek. Az iszlám emberképe és filozófiája.
- 10 A szúfi misztika alapjai. A Korán és a hagyományirodalom. Az oktatás, nevelés és betegápolás muszlim rendszere.
- 11 Török iszlám Magyarországon és a magyarországi muszlim közösségek. Az arab iszlám és az iszlám világ.
- 12 A hinduizmus és a buddhizmus tanítása: Történeti bevezető. Politeista-e a hinduizmus és vallás-e a buddhizmus? Filozófiai alapvetések és értelmezések az istenekről, a világról és az emberről. A Védák és a Tripitaka, azaz a hinduizmus és a buddhizmus szent könyvei. A Mahabharata meséi.
- 13 A nők helye a távol-keleti társadalmak történetében, viseletek és életek. Gyermekek értéke, nevelése. A szent könyvek, az oktatás és a kasztok. A dalai láma személye és hivatala. Vallás, kultúra, politika.
- 14 A kínai univezalizmus és a shintó: Történeti bevezető. Filozófiai tükör. A nők helye és szerepe. A gyermeknevelés és az oktatás. Öregek és fiatalok, a társadalmi gondoskodás mássága és magyarázatai. Császárnők, orvosok, gésák, avagy meddig juthattak a nők? Viseletek és életek. A mai Kína és Japán.

További oktatók

- - -

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége